

DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN EL PAÍS VASCO (pp. 2-8)

—

DRET I POLÍTQUES AMBIENTALS AL PAÍS BASC (pp. 9-14)

IÑIGO LAZCANO BROTONS

Profesor colaborador / Professor col·laborador

Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibersitatea

Sumario: 1. La estrategia Ecoeuskadi 2020. 2. Dificultades en la elaboración del proyecto de Ley de Cambio Climático. 3. El desarrollo de la planificación territorial. 4. Las escasas novedades referentes a la protección de espacios naturales. 5. Medidas en materia de aguas y pesca. 6. Medidas de fomento

1. La estrategia Ecoeuskadi 2020

En el marco previsto en el calendario de actuaciones a emprender por el actual Gobierno Vasco durante la IX legislatura (2009-2013), el 5 de julio de 2011 dicho órgano aprobó la Estrategia de Desarrollo Sostenible de Euskadi 2020 (denominada también Ecoeuskadi 2020). Se trata de un extenso documento, muy generalista y heterogéneo en su contenido, en el que se establecen, entre otras cosas y dentro de un concepto amplísimo de lo que podemos entender como desarrollo sostenible, un conjunto de principios guía, de objetivos estratégicos y de líneas de actuación en la materia. El documento también pretende plasmar un nuevo modelo de gestión y unas directrices para la incorporación de criterios de sostenibilidad en las políticas sectoriales.

Partiendo de una discutible visión de país articulado como Euskal Metròpoli (“un país donde el tiempo y la distancia que media entre sus partes son tan reducidos que concibe y diseña sus equipamientos como los de una gran ciudad...”), se establecen cuatro principios guía sumamente genéricos: 1) responsabilidad intergeneracional (asumir responsabilidad ante las generaciones futuras); 2) incorporación de la perspectiva del desarrollo sostenible en el corazón de todas las políticas, mejorando la coherencia y la coordinación entre los distintos departamentos y ámbitos de políticas sectoriales; 3) consideración equilibrada de las repercusiones de cada política en la triple dimensión económica, social y ambiental, asegurando un avance equilibrado en los tres ejes, y 4) corresponsabilidad.

En cuanto a los objetivos estratégicos, el documento afirma que se trata de lograr no un mero desarrollo sostenible, sino un reconocimiento de excelencia en el desarrollo equilibrado de nuestras condiciones de vida, económicas, sociales y ambientales. Para alcanzarlo se establecen nueve objetivos: 1) posicionar Euskadi como una economía innovadora, competitiva, ecoeficiente y abierta; 2) consolidar una Euskadi plenamente integradora sobre la base del empleo, la educación, la prevención y la solidaridad; 3) fortalecer los sistemas de protección social para que sigan garantizando un desarrollo armónico, saludable y equitativo; 4) preservar nuestros recursos naturales y biodiversidad abordando una ordenación respetuosa y equilibrada del territorio, de las infraestructuras, los equipamientos y las viviendas; 5) minimizar la dependencia

energética frente a las energías de origen fósil y mitigar las emisiones de gases de efecto invernadero y los efectos del cambio climático; 6) desarrollar un modelo de movilidad integrada más sostenible que facilite la vertebración en el interior del territorio y la conexión con el exterior en mejores condiciones de competitividad; 7) forjar un sistema educativo y de valores de calidad, orientado a alcanzar el éxito escolar, flexible y adaptado en sus contenidos educativos y formativos a las cualificaciones requeridas por el mercado de trabajo y la sociedad a lo largo de toda la vida, incluyendo la sostenibilidad en todas sus dimensiones; 8) desplegar una Administración pública innovadora, eficiente, accesible y transparente a la ciudadanía, y 9) contribuir desde el País Vasco al cumplimiento de los Objetivos del Milenio y, en general, al desarrollo sostenible de los países más desfavorecidos.

Como fácilmente se puede observar, dentro de las cincuenta y seis líneas de actuación que se proponen para alcanzar tan generosos objetivos hay medidas de todo tipo: administrativas, económicas, educativas, sociales, fiscales y, por supuesto, ambientales. Centrándonos exclusivamente en estas últimas, hay que destacar que, además de propuestas más o menos retóricas al uso en este tipo de documentos, se propugnan medidas más concretas, tales como establecer límites al consumo del suelo en las Directrices de Ordenación del Territorio, reducir las emisiones de gases de efecto invernadero un 20% respecto al año 2005, o incrementar el porcentaje de las fuentes de energías renovables en nuestro consumo final de energía hasta un 17% y en un 20% la eficacia energética.

2. Dificultades en la elaboración del proyecto de Ley de Cambio Climático

Uno de los proyectos estrella de la presente legislatura, el proyecto de Ley de Cambio Climático, ha sido objeto de controversia. Las tres diputaciones forales han planteado una cuestión de competencia ante la Comisión Arbitral del País Vasco (órgano resolutor de las discrepancias entre las instituciones comunes y las forales vascas) al entender que algunas de sus previsiones (en especial aquellas que en el proyecto de ley se refieren a los llamados sumideros de carbono) vulneran las competencias exclusivas que la Ley de Territorios Históricos de 1983 les atribuye en materia de montes y aprovechamientos forestales. Hay que tener en cuenta que el proyecto de ley incorpora muy discutibles atribuciones al Gobierno Vasco para desarrollar por vía reglamentaria el sistema por el

que el titular de una actividad pueda adoptar medidas para reducir la emisión de gases de efecto invernadero “mediante la realización de un proyecto de gestión de sumideros de carbono”, que no sería sino un proyecto de gestión forestal.

Por otro lado, dado que el proyecto de ley prevé que en el plazo de seis meses desde su entrada en vigor como ley deberá estar aprobado el nuevo Plan Vasco de Cambio Climático 2020, se ha iniciado la tramitación de este. La fase 1, que pretende la elaboración de líneas estratégicas y económicas básicas, se halla en curso de tramitación hasta finales de octubre de 2011. Se prevé que el Plan sea definitivamente aprobado por el Gobierno Vasco el 1 de octubre de 2012 a más tardar. Este plan debe establecer los objetivos de reducción de emisiones para el período 2011-2020, de acuerdo con el nuevo horizonte temporal internacional (hay que recordar que en diciembre de 2012 finaliza la vigencia del Protocolo de Kioto) y con lo que refleje el nuevo texto legal que se apruebe. No es la primera vez que se elabora un plan de este tipo, pues el anterior Gobierno Vasco ya aprobó en su momento el correspondiente al período 2008-2012. La revisión del anterior plan se antoja necesaria por la nueva coyuntura económica y energética y, como se ha dicho, por las nuevas exigencias que puedan derivarse de los objetivos que se adopten a nivel internacional, aunque evidentemente puede haber cierto desfase temporal (dados los plazos que hemos indicado) entre las medidas que se adopten a escala de la Comunidad Autónoma y las que se tomen en el plano internacional.

3. El desarrollo de la planificación territorial

Son escasas las novedades que en este período se han producido en el proceso de elaboración de planes de ordenación del territorio. La más significativa se refiere a la aprobación definitiva, tras once años de elaboración, del Plan Territorial Parcial del Área Funcional de Durango (Decreto 182/2011, de 26 de julio, BOPV núm. 171, de 8 de septiembre), el décimo de los quince previstos en desarrollo de las Directrices de Ordenación del Territorio de 1997. Por otro lado, se ha procedido a la aprobación inicial de la modificación del Plan Territorial Sectorial de la Red Ferroviaria del País Vasco relativa a la ordenación de esta en el territorio histórico de Guipúzcoa (Orden de 1 de septiembre de 2011, del consejero de Vivienda, Obras Públicas y Transportes, BOPV núm. 182, de 23 de septiembre).

Desde un punto de vista exclusivamente organizativo merece la pena destacar la modificación de la normativa reguladora del Consejo Asesor de Política Territorial mediante el Decreto 169/2011, de 19 de julio (BOPV núm. 145, de 1 de agosto). Se trata de un órgano de participación, adscrito al correspondiente departamento del Gobierno Vasco, que pretende garantizar la necesaria coordinación de la política territorial del Gobierno Vasco y la implicación social en la ordenación del territorio. Está compuesto por un número idéntico de representantes del Gobierno Vasco (de sus diferentes departamentos) y de ciudadanos que por su profesión o representación en la problemática relacionada con la ordenación del territorio sean considerados idóneos. La modificación aprobada pretende garantizar en dicho organismo consultivo la presencia de un representante del llamado sector primario, de los empresarios y sindicatos y de las asociaciones ecologistas. De hecho, el nombramiento de los nuevos miembros, publicado dos meses antes de esta reforma, ya había respetado este criterio mínimo de representación (Orden de 6 de abril de 2011, BOPV núm. 104, de 2 de junio).

4. Las escasas novedades referentes a la protección de espacios naturales

No ha habido en este período nuevas declaraciones de espacios naturales protegidos. Sin embargo, se ha procedido a la modificación del Inventario de Zonas Húmedas de la CAPV (Orden de 3 de mayo de 2011, de la consejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca, BOPV núm. 102, de 31 de mayo), para adecuarlo a las declaraciones de espacios habidas en los últimos diez años (plazo transcurrido desde la realización de los trabajos del Plan Territorial Sectorial de Zonas Húmedas) y a la disponibilidad de más conocimientos científicos y de mejores técnicas cartográficas. Igualmente, en el marco del proceso de elaboración del Plan de Ordenación de los Recursos Naturales de los Montes de Triano, paso previo a su declaración como parque natural o biotopo protegido, se ha procedido a una redelimitación provisional del área afectada respecto de la que se incluía inicialmente (Orden de 18 de mayo de 2011, de la consejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca, BOPV núm. 123, de 29 de junio).

En el marco de la polémica que enfrenta al actual Gobierno Vasco con la Diputación Foral de Bizkaia en torno a la posible ubicación de un nuevo Museo Guggenheim en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai (polémica a la que ya nos hemos referido en

crónicas anteriores), la novedad consiste en la declaración de la Colonia Infantil Nuestra Señora de Begoña, sita en Sukarrieta, precisamente en el lugar en donde se preveía emplazar tal museo, como bien cultural (con la categoría de conjunto monumental) y en su inscripción en el Inventario General del Patrimonio Cultural Vasco. La decisión adoptada (por Orden de 28 de marzo de 2011, de la consejera de Cultura, BOPV núm. 78, de 26 de abril) insta a los dos ayuntamientos afectados para que procedan a la protección de dicho conjunto de inmuebles, contemplándolo así en sus instrumentos de planeamiento urbanístico municipal, lo que, sin lugar a dudas, impedirá emplazar ese museo (aún no proyectado) en tal ubicación (como era la pretensión de la Diputación Foral).

Hay que destacar, por otro lado, que ha sido sometido al trámite de información pública el anteproyecto de Ley del Paisaje del País Vasco (Resolución de 28 de marzo de 2011, del director de Ordenación del Territorio del Departamento de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca, BOPV núm. 76, de 19 de abril), aunque en la planificación legislativa inicial del Gobierno Vasco se había previsto presentar un proyecto de ley sobre esta materia ante el Parlamento Vasco en el último cuatrimestre de 2010.

5. Medidas en materia de aguas y pesca

Mediante Decreto 112/2011, de 7 de junio (BOPV 116, de 20 de junio), se ha aprobado el Código de Buenas Prácticas Agrarias aplicable a las zonas de la CAPV no declaradas como vulnerables a la contaminación de las aguas por los nitratos procedentes de la actividad agraria. El núcleo fundamental de tales buenas prácticas es la racionalización en el empleo de fertilizantes para alcanzar un desarrollo rural orientado hacia un modelo de agricultura sostenible, así como para proteger el patrimonio ecológico. Con el fin de disminuir las restricciones de las dosis de abonado nitrogenado en estas zonas, lo que pretende el nuevo Código es detallar las dosis máximas recomendables de nitrógeno para cada cultivo, es decir, aquellas con las que se obtiene la máxima producción y se minimizan las pérdidas de nitrógeno al medio ambiente.

Como todos los años, mediante decisión administrativa (Orden de 1 de septiembre de 2011, de la consejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca, BOPV núm. 180, de 21 de septiembre) se establece la clasificación de las zonas

de producción de moluscos bivalvos de la CAPV en los estuarios del Bidasoa, del Oka y del Butroe. En ellos se determinan, entre otros aspectos, zonas C (en las que, al no existir zonas de reinstalación, se prohíben la extracción de moluscos —ostra, navaja, berberecho, almeja y chirla— y el marisqueo) y zonas cerradas para la producción de moluscos, cuya extracción queda prohibida. En las zonas B se permite la extracción de moluscos, pero deberán ser sometidos a un proceso de depuración previo a su comercialización en vivo. Se mantiene la prohibición de la extracción de la especie mejillón (*Mytilus edulis* y *Mytilus galloprovincialis*) en todas las aguas de la CAPV. Las decisiones se han adoptado teniendo en cuenta los análisis y muestreos realizados periódicamente en las zonas de producción de bivalvos. A ello hay que añadir que la Orden de 10 de marzo de 2011 (BOPV núm. 79, de 27 de abril) del mismo órgano prohíbe la extracción de percebes (*Pollicipes pollicipes*), por el plazo de un año, en la zona comprendida entre el Faro de Igueldo en Donostia-San Sebastián y la Punta Anarri en el municipio de Orio. Sin embargo, esta última decisión no se debe a factores vinculados con la calidad de las aguas, sino a la situación de sobreexplotación del recurso que se ha detectado en dicha zona (como parte de una experiencia piloto).

6. Medidas de fomento

Son varias las convocatorias de ayudas y subvenciones ambientales que han sido publicadas en este período por los diversos departamentos del Gobierno Vasco. Así, la consejera de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca ha regulado la concesión de subvenciones a empresas para la realización de inversiones destinadas a la protección del medio ambiente (Orden de 9 de mayo de 2011, BOPV núm. 105, de 3 de junio), y para la financiación de actividades de conservación del patrimonio natural incluidas en acuerdos de custodia del territorio (Orden de 18 de mayo de 2011, BOPV núm. 110, de 10 de junio); a entidades privadas sin ánimo de lucro que realicen proyectos de voluntariado ambiental y de educación, información, participación, formación y sensibilización en materia de medio ambiente (Orden de 8 de junio de 2011, BOPV núm. 124, de 30 de junio), y al sector pesquero y acuícola, uno de cuyos objetivos principales es contribuir al desarrollo sostenible de la política pesquera común (Orden de 23 de mayo de 2011, BOPV núm. 130, de 8 de julio). En dirección opuesta, la Orden de 26 de enero de 2011 (BOPV núm. 86, de 9 de mayo) declara la

pérdida de los beneficios económicos de las subvenciones concedidas a determinadas empresas por inversiones en el medio ambiente.

Por su parte, el Departamento de Vivienda, Obras Públicas y Transportes ha establecido un programa de ayudas para la implantación de sistemas de gestión de calidad y de gestión medioambiental (ISO 9001, ISO 14001, EMAS, Ekoscan 2004 y EN-UNE 13816) en el sector del transporte público de mercancías y viajeros por carretera (Orden de 27 de julio de 2011, BOPV núm. 170, de 7 de septiembre).

Sumari: 1. L'estratègia Ecoeuskadi 2020. 2. Dificultats en l'elaboració del Projecte de llei de canvi climàtic. 3. El desenvolupament de la planificació territorial. 4. Les escasses novetats referents a la protecció d'espais naturals. 5. Mesures en matèria d'aigües i pesca. 6. Mesures de foment.

1. L'estratègia Ecoeuskadi 2020

En el marc previst en el calendari d'actuacions que ha d'emprendre l'actual Govern basc durant la IX legislatura (2009-2013), aquest òrgan ha aprovat, el 5 de juliol de 2011, l'Estratègia de Desenvolupament Sostenible del País Basc 2020 (anomenada també Ecoeuskadi 2020). Es tracta d'un document extens, molt generalista i heterogeni pel que fa al contingut, en el qual s'estableixen, entre altres aspectes i en un concepte amplíssim del que podem entendre com a desenvolupament sostenible, un conjunt de principis guia, d'objectius estratègics i de línies d'actuació de la matèria. El document també pretén plasmar un model nou de gestió i les directrius per incorporar criteris de sostenibilitat en les polítiques sectorials.

Partint d'una discutible visió de país articulat com Euskal Metròpoli ("un país on el temps i la distància que hi ha entre cada part són tan reduïts que concep i dissenya els equipaments com els d'una gran ciutat"), s'estableixen quatre principis guia, summament genèrics: 1) responsabilitat intergeneracional (que les generacions futures assumeixin responsabilitat abans d'hora); 2) incorporar la perspectiva del desenvolupament sostenible en el cor de totes les polítiques i millorar la coherència i la coordinació entre els departaments i àmbits de polítiques sectorials; 3) considerar de manera equilibrada les repercussions de cada política en la triple dimensió econòmica, social i ambiental, i assegurar un avançament equilibrat en els tres eixos; 4) corresponsabilitat.

Quant als objectius estratègics, el document afirma que es tracta d'assolir no un mer desenvolupament sostenible sinó el reconeixement d'excel·lència en el desenvolupament equilibrat de les nostres condicions de vida, econòmiques, socials i ambientals. Per aconseguir-lo, es plasmen nou objectius: 1) situar el País Basc com una economia innovadora, competitiva, ecoeficient i oberta; 2) consolidar un País Basc plenament integrador basant-se en l'ocupació, l'educació, la prevenció i la solidaritat; 3) enfortir els sistemes de protecció social perquè continuïn garantint un desenvolupament harmònic, saludable i equitatiu; 4) preservar els nostres recursos naturals i la biodiversitat amb una ordenació respectuosa i equilibrada del territori, de les

infraestructures, equipaments i habitatges; 5) minimitzar la dependència energètica enfront de les energies d'origen fòssil i mitigar les emissions de gasos d'efectes hivernacle i els efectes del canvi climàtic; 6) desplegar un model de mobilitat integrada més sostenible que faciliti la vertebració del territori a l'interior i la connexió amb l'exterior en millors condicions de competitivitat; 7) forjar un sistema educatiu i de valors de qualitat, orientat a assolir l'èxit escolar, flexible i adaptat pel que fa a continguts educatius i formatius a les qualificacions que requereixen el mercat de treball i la societat al llarg de tota la vida, incloent-hi la sostenibilitat en totes les seves dimensions; 8) desplegar una Administració pública innovadora, eficient, accessible i transparent a la ciutadania; 9) contribuir, des del País Basc, al compliment dels Objectius del Mil·lenni i, en general, al desenvolupament sostenible dels països més desfavorits.

Com podem entendre fàcilment, en les cinquanta-sis línies d'actuació que es proposen per assolir aquests objectius tan generosos, hi ha mesures de tota mena: administratives, econòmiques, educatives, socials, fiscals i, per descomptat, ambientals. Centrant-nos exclusivament en aquestes últimes, cal destacar que, a més de propostes més o menys retòriques a l'ús en aquesta mena de documents, es propugnen mesures més concretes, com ara establir límits al consum del sòl en les Directrius d'Ordenació del Territori, reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle un 20% respecte al 2005, o incrementar el percentatge de les fonts d'energia renovables en el nostre consum final d'energia fins a un 17%, i en un 20% l'eficàcia energètica.

2. Dificultats en l'elaboració del Projecte de llei de canvi climàtic

Un dels projectes estrella de la present legislatura, el Projecte de llei sobre canvi climàtic, ha estat objecte de controvèrsia. Les tres diputacions forals han plantejat una qüestió de competència davant de la Comissió Arbitral del País Basc (òrgan resolutori de les discrepàncies entre les institucions comunes i les forals basques), ja que han entès que algunes de les seves previsions (en especial les que es refereixen als anomenats *albellons de carboni* en el projecte de llei) vulneren les competències exclusives que la llei de territoris històrics de 1983 els atribueix en matèria de muntanyes i aprofitaments forestals. Cal tenir en compte que el projecte de llei incorpora atribucions molt discutibles al Govern basc per desplegar, per via reglamentària, el sistema pel qual el

titular d'una activitat pot adoptar mesures per reduir l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle “mitjançant la realització d'un projecte de gestió d'albellons de carboni”, el qual no és sinó un projecte de gestió forestal.

D'altra banda, atès que el projecte de llei preveu que en el termini de sis mesos des que entri en vigor com a llei, s'ha d'aprovar el nou Pla Basc de Canvi Climàtic 2020, se n'ha iniciat la tramitació. La fase 1, que pretén elaborar línies estratègiques i econòmiques bàsiques, es troba en procés de tramitació fins a finals d'octubre de 2011. Es preveu que el pla sigui aprovat definitivament pel Govern basc com a molt tard l'1 d'octubre de 2012. Aquest pla ha d'establir els objectius per reduir emissions en el període 2011-2020, d'acord amb el nou horitzó temporal internacional (cal recordar que al desembre de 2012 finalitza la vigència del Protocol de Kyoto) i amb el que reflecteixi el nou text legal que s'aprovi. No és la primera vegada que s'elaboren aquesta mena de plans, perquè l'anterior Govern basc ja va aprovar el pla corresponent al període 2008-2012 en el moment oportú. La revisió d'aquest pla és necessària per a la nova conjuntura econòmica i energètica i, com hem dit, per a les noves exigències que puguin derivar-se dels objectius que s'adoptin des del punt de vista internacional, encara que, evidentment, pot haver-hi un cert desfasament temporal (atesos els terminis que hem indicat) entre les mesures que s'adoptin a escala de la comunitat autònoma i les que ho siguin en l'àmbit internacional.

3. El desenvolupament de la planificació territorial

Les novetats que hi ha hagut durant aquest període en el procés d'elaboració de plans d'ordenació del territori han estat escasses. La més significativa es refereix a l'aprovació definitiva, després d'onze anys d'elaboració, del Pla Territorial Parcial de l'àrea funcional de Durango (Decret 182/2011, de 26 de juliol, BOPV núm. 171, 8 de setembre), el desè dels quinze previstos en el desplegament de les Directrius d'Ordenació del Territori de 1997. D'altra banda, s'ha procedit a l'aprovació inicial de la modificació del Pla Territorial Sectorial de la Xarxa Ferroviària del País Basc relativa a l'ordenació de la mateixa xarxa en el Territori Històric de Guipúscoa (Ordre d'1 de setembre de 2011, del Conseller d'Habitatge, Obres Públiques i Transports, BOPV núm. 182, 23 de setembre).

Des d'un punt de vista exclusivament organitzatiu, val la pena destacar la modificació de la normativa reguladora del Consell Assessor de Política Territorial, mitjançant el Decret 169/2011, de 19 de juliol (BOPV núm. 145, 1 d'agost). Es tracta d'un òrgan de participació, adscrit al departament corresponent del Govern basc, que pretén garantir la necessària coordinació de la política territorial del Govern basc i la implicació social en l'ordenació del territori. Es compon d'un nombre idèntic de representants del Govern Basc (dels seus diferents departaments) i de ciutadans que, per la seva professió o representació en la problemàtica relacionada amb l'ordenació del territori, es consideren idonis. La modificació aprovada, el que pretén és garantir en aquest organisme consultiu la presència d'un representant de l'anomenat sector primari, dels empresaris i sindicats i de les associacions ecologistes. De fet, el nomenament dels nous membres, publicat dos mesos abans d'aquesta reforma, ja havia respectat aquest criteri mínim de representació (Ordre de 6 d'abril de 2011, BOPV núm. 104, 2 de juny).

4. Les escasses novetats referents a la protecció d'espais naturals

En aquest període no hi ha hagut declaracions noves d'espais naturals protegits. No obstant això, s'ha modificat l'Inventari de zones humides de la CAPV (Ordre de 3 de maig de 2011, de la consellera de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca, BOPV núm. 102, 31 de maig), per adequar-lo a les declaracions d'espais dels últims deu anys (termini transcorregut des de la realització dels treballs del Pla Territorial Sectorial de Zones Humides) i a la disponibilitat de coneixements científics més grans i de millors tècniques cartogràfiques. Igualment, en el marc del procés d'elaboració del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals dels Montes de Triano, pas previ a la declaració com a parc natural o biòtop protegit, s'ha procedit a la redelimitació provisional de l'àrea afectada respecte de la que s'incloïa inicialment (Ordre de 18 de maig de 2011, de la consellera de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca, BOPV núm. 123, 29 de juny).

En el marc de la polèmica que enfronta l'actual Govern basc amb la diputació foral de Biscaia entorn de la possible ubicació d'un nou museu Guggenheim a la Reserva de la Biosfera d'Urdaibai (polèmica de què ja hem donat referències en cròniques anteriors), la novetat consisteix en la declaració com a bé cultural (amb la categoria de conjunt monumental) i inscripció en l'Inventari general del patrimoni cultural basc, de la

Colonia Infantil Nuestra Señora de Begoña, ubicada a Sukarrieta, precisament al lloc on es preveia emplaçar aquest museu. La decisió adoptada (per l'Ordre de 28 de març de 2011, de la Consellera de Cultura, BOPV núm. 78, 26 d'abril) insta els dos ajuntaments afectats a protegir aquest conjunt d'immobles, com preveuen els instruments de planejament urbanístic municipal, la qual cosa, sense cap dubte, ha d'impedir emplaçar el museu (encara no projectat) en aquesta ubicació (com era la pretensió de la Diputació Foral).

Cal destacar, d'altra banda, que l'Avantprojecte de Llei del paisatge del País Basc (Resolució de 28 de març de 2011, del director d'Ordenació del Territori del Departament de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca, BOPV núm. 76, 19 d'abril) s'ha sotmès al tràmit d'informació pública, tot i que en la planificació legislativa inicial del Govern basc s'havia previst presentar un projecte de llei sobre aquesta matèria davant del Parlament basc en l'últim quadrimestre de 2010.

5. Mesures en matèria d'aigües i pesca

Mitjançant el Decret 112/2011, de 7 de juny (BOPV 116, 20 de juny), s'ha aprovat el Codi de bones pràctiques agràries aplicable a les zones de la CAPV no declarades com a vulnerables a la contaminació de les aigües pels nitrats procedents de l'activitat agrària. El nucli fonamental d'aquestes bones pràctiques és la racionalització de l'ús de fertilitzants per aconseguir un desenvolupament rural orientat cap a un model d'agricultura sostenible, així com per a la protecció del patrimoni ecològic. A fi de disminuir les restriccions de les dosis d'adob nitrogenat en aquestes zones, el que pretén el nou Codi és detallar les dosis de nitrogen màximes recomanables per a cada cultiu, que són les aplicades en els cultius amb què s'obté la màxima producció i es minimitzen les pèrdues de nitrogen al medi ambient.

Com cada any, mitjançant decisió administrativa (Ordre d'1 de setembre de 2011, de la consellera de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca, BOPV núm. 180, 21 de setembre), s'estableix la classificació de les zones de producció de mol·luscos bivalves de la CAPV en els estuaris del Bidasoa, de l'Oka i del Butroe. S'hi determinen, entre altres aspectes, zones C (en les quals, com que no hi ha zones de reinstal·lació, es prohibeixen l'extracció de mol·luscos —ostres, navalles, escopinyes, cloïsses i rossellones— i la captura de marisc) i zones tancades per a la producció de

mol·luscos, i en queda prohibida l'extracció. En les zones B es permet l'extracció de mol·luscos, però s'han de sotmetre a un procés de depuració previ abans de comercialitzar-los vius. Es manté la prohibició de l'extracció de l'espècie musclo (*mytilus edulis* i *mytilus galloprovincialis*) en totes les aigües de la CAPV. Les decisions s'han adoptat tenint en compte les anàlisis i els mostratges realitzats periòdicament a les zones de producció de bivalves. A això cal afegir que l'Ordre de 10 de març de 2011 (BOPV núm. 79, 27 d'abril) del mateix òrgan, prohibeix l'extracció de percebes (*pollicipes pollicipes*), en el termini d'un any, en la zona compresa entre el Far d'Igeldo a Sant Sebastià i la Punta Anarri al municipi d'Orio. Tot i que aquesta última decisió no es deu a factors vinculats amb la qualitat de les aigües, sinó amb la situació de sobreexplotació del recurs que s'ha detectat en aquesta zona (com a part d'una experiència pilot).

6. Mesures de foment

Les convocatòries d'ajudes i de subvencions ambientals que han publicat en aquest període els departaments del Govern basc són diverses. Així, la consellera de Medi Ambient, Planificació Territorial, Agricultura i Pesca, ha regulat la concessió de subvencions a empreses per a la realització d'inversions destinades a la protecció del medi ambient (de 9 de maig de 2011, BOPV núm. 105, 3 de juny); per al finançament d'activitats de conservació del patrimoni natural incloses en acords de custòdia del territori (Ordre de 18 de maig de 2011, BOPV núm. 110, 10 de juny); a entitats privades sense ànim de lucre que realitzin projectes de voluntariat ambiental, educació, informació, participació, formació i sensibilització en matèria de medi ambient (Ordre de 8 de juny de 2011, BOPV núm. 124, 30 de juny); al sector pesquer i aquícola, un dels objectius principals del qual és contribuir al desenvolupament sostenible de la política pesquera comuna (Ordre de 23 de maig de 2011, BOPV núm. 130, 8 de juliol). En direcció oposada, l'Ordre de 26 de gener de 2011 (BOPV núm. 86, 9 de maig) declara la pèrdua dels beneficis econòmics de les subvencions concedides a determinades empreses per inversions en el medi ambient.

Per la seva banda, la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Transports ha establert un programa d'ajudes per implantar sistemes de gestió de qualitat i de gestió mediambiental (ISO 9001, ISO 14001, EMAS, Ekoscan 2004 i EN-UNE 13816) en el

sector del transport públic de mercaderies i viatgers per carretera (Ordre de 27 de juliol de 2011, BOPV núm. 170, 7 de setembre).